

Ilustracija: Ivana Valčić

"Đava mu uši odnijo, ko je reko, da reko, da će pasti i da će nas podušiti.“

Piše: Ante Đikić/ TC
"Đava mu uši odnijo, ko je reko, da reko, da će pasti i da će nas podušiti.“ Do pojave današnjih modernih sredstava informiranja glavno sredstvo informiranja bijaše dobri stari radio koji i dandanas prednjači i rado ga slušaju i to svi od reda. U neko davno prošlo vrime imati radioprijemnik u kući i u susjedstvu bi velika stvar. Uz glazbu, sportske prijenose i vijesti iz zemlje i svijeta, lakše su se podnosile tadašnje brige i problemi.

U to vrime, još dok ne bijaše elektrike, „pogonsko gorivo“ za radio prijemnike bijahu baterije, po naški bateri, bilo okrugli bilo plosnati. Za popratiti sve s radija valjalo je odrišiti kesu, a cijena im ni tad nije bila baš mala. Sve na stranu, radio se ipak slušao, i uz sve blagodati informacija, znale je počesto uznemiriti i uplašiti svit, kako stariji, tako i mlađe, a osobito dicu. Često bi netko od starijih pogrešno razumio neku bombastičnu vijest iz dalekog svita i to uglavnom vijest o ratovima i prirodnim katastrofama tako da bi to odma vezali za domaći teren, kako se to isto ima dogoditi kod nas. Tad bi se to ubrzo prenilo od uva do uva i onda bi vrag odnio šalu.
Sićam se kao da je bilo jučer, iako mi je tad bilo samo pet godina, kad je nastala prava uzbuna u mom susjedstvu, ali i u cilom selu. Sve to zbog radijske vijesti koja je najavila kako će se negdi, oko dva-tri sata u noći, dogoditi pad nekakva kometa i da ništa živo neće ostati tamo di padne. E mili Bože, koji li je to samo stra bio i to kod sviju odreda! Oni najstariji počeli su s vlastitim procjenama di bi taj komet u našem malom mistu mogo trenuti, te nas tako sve potamaniti, ko miševe. Oni, tobože najhrabriji su smirivali najbojažljivije nudeći im „rješenje“, pa što nam dragi Bog da. Jedno od takvih spasonosnih rješenja bilo je da svi tu noć napuste kuće i izađu na lokaciju zvanu Križ koja se nalazi iznad sela, jer nas tu komet ne bi tribo dovatiti.
Negdi iza ponoći u mom susjedstvu počele su pripreme za evakuaciju kako čeljadi, tako i svega živoga - blaga. Pošto je pustila iz klanice ono živo, mater je nas dicu pokupila ispred sebe i krenusmo put prvih susjeda - do pokojne Drine i kćeri joj Stane zvane Ćire. Njih dvi su već bile spremne, a sa sobom su povele nemirnu kobilicu Čilu, a prid njom kravicu i petnaestak ovčica među kojima se isticala jedna s velikom platnenom zakrpom ušivenom za vunu na leđima. Ovca se zvala Šćukalo i bila je najbolja po mliku i to na daleko.
Prije polaska one zatrpaše pršute s tavana duboko u punu kacu žita računajući da tako i njima ništa neće biti. Uz nas se našla i odavno pokojna susjeda i moja draga kuma Matica - Matija.

Pokojna kuma bila je u velikom problemu, a kako i ne bi kad je njena, također pokojna, stara i uz to slipa svekrva Iva zvana Bleka, a za nas dicu baba Iva odbijala napustiti kuću izgovarajući svoju poznatu uzrečicu :»E m ti žive, mrtve, nikud ja nevista ne iđem, samo ti po meni baci jedan dušek i nešto trulja pa što mi god Bog dadne. Ipak smo na kraju svi skupa, nakon dugog pregovaranja, uspili babu nagovorit da napusti kuću. Kad nam se baba pridružila, krenulo se moleći krunicu. Zbog babinog odugovlačenja, mrkle noći i neposlušnog blaga koje smo tirali prid sobom nismo daleko odmakli od kuća. Dođosmo do Križa i tu nas uplašene, promrzle i pospane zateče zora. Vala ti Bože, nama dici, a i starima laknu. Ostadosmo živi. Od kometa ni traga, ni glasa, a mi svi sritni natrag kućama uz rečenicu pokojne Drine, pokoj joj duši: "Đava mu uši odnijo, ko je reko, da reko, da će pasti i da će nas podušiti.“ I tu noć mnoge u selu zadesi duga ladna noć, noć straha i iščekivanja. Bila je to noć kad nas je komet tobože tribo podušiti.